

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžp/21/2013
Identifikačné číslo spisu:	9011010217
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9011010217.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: VEXIKOM SR, s.r.o., so sídlom Mariánske námestie 25/51, Žilina, IČO: 36 360 741, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30,036 01 Martin, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 218 z 5. septembra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3S/259/2011-26 z 26. marca 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 3S/259/2011-26 z 26. marca 2013 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) v zmysle § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. 0934/2011-2332/z.33282 zo 7. júla 2011 a rozhodnutia žalovaného č. 218 z 5. septembra 2011 a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný svojím rozhodnutím č. 218 z 5. septembra 2011 zamietol rozklad a potvrdil rozhodnutie č. 0934/2011-2332/z.33282 zo 7. júla 2011, ktorým ministerstvo ako príslušný orgán podľa § 3a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov v spojení s § 120 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a podľa § 63 zákona č. 71/1967 Zb. zamietlo návrh na obnovu konania, o ktorú požiadala spoločnosť VEXIKOM SR s.r.o. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Keďže žalobca neuhradil súdny poplatok vo výške 66 € za podanie žaloby na základe výzvy, súd ho zaviazal na jeho zaplatenie do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Žiline z 31.12.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3.2.2011 podľa § 108 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona a § 2 ods. 2 zákona č. 669/2007 Z.z. o jednorázových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá a o doplnení zákona NR SR č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov bola vyvlastnená časť pozemkov vo vlastníctve žalobcu pre účely uskutočnenia stavby „Diaľnica D1 Dubná Skala- Turany“. Rozhodnutie o vyvlastnení bolo jedným z podkladov pre vydanie stavebného povolenia č. 1740/2009-2332/6615 vydaného Krajským stavebným úradom v Žiline 9.3.2009 na stavbu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2.4.2009. Žalobca podal žiadosť o obnovu konania vo veci právoplatného stavebného povolenia č. 1740/2009-2332/z.6615 v zmysle § 65 správneho poriadku. V odôvodnení žiadosti uviedol, že uvedené stavebné povolenie zasahuje do jeho majetkových práv ohľadne jeho parciel KN-C 1534/20,26,27,27,3 na liste vlastníctva č. 1808. Uvedené stavebné povolenie bolo vydané so súhlasom žalobcu na základe ustanovení § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 669/2007 Z.z., ktoré bolo rozhodnutím pléna ústavného súdu č. PL ÚS 19/09 zrušené. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo 7. júla 2011 návrh žalobcu na obnovu konania zamietol. V odôvodnení uviedol, že podľa § 62 ods. 1 správneho poriadku konanie pred správnym orgánom ukončené právoplatným rozhodnutím sa obnoví, ak existuje aspoň jeden z dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 písm. a/ až e/ správneho poriadku. V návrhu na obnovu konania musí účastník uviesť dôvody obnovy konania a skutočnosti svedčiacie o tom, že návrh bol podaný včas. Podľa prvostupňového správneho orgánu dôvody uvedené v návrhu na obnovu konania nie sú dôvodmi na povolenie obnovy konania. Vôči tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad, ktorý žalovaný rozhodnutím č. 218 z 5. septembra 2011 zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil.

Krajský súd v rozhodnutí konštatoval, že v zmysle § 62 ods. 2 písm. a/ správneho poriadku pre nové skutočnosti alebo dôkazy sa obnoví konanie za predpokladu, že vyšli najavo po právoplatnosti rozhodnutia a že o nich účastník konania v pôvodnom konaní vôbec nevedel, alebo ich bez svojej viny nemohol uplatniť. Za novú skutočnosť však nemožno považovať skutočnosti, ktoré nastali až po právoplatnosti rozhodnutia. Naopak musí ísť o také skutočnosti a dôkazy, ktoré môžu mať podstatný vplyv na rozhodnutie, a účastník ich bez svojho zavinenia nemohol uplatniť. Nález ústavného súdu, ktorý žalobca považuje za novú skutočnosť, nadobudol platnosť dňom jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov. Nález ÚS SR bol vyhlásený v Zbierke zákonov dňa 26.7.2011 a stavebné povolenie bolo vydané 9.3.2009 a právoplatnosť nadobudlo 2.4.2009. Na základe uvedeného nemožno podľa názoru krajského súdu považovať nález ústavného súdu za novú skutočnosť alebo dôkaz odôvodňujúci obnovu konania, nakoľko neexistoval v čase, keď správny orgán konal v pôvodnom konaní. Poukázal na § 41b ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z., podľa ktorého právoplatné rozhodnutia vydané v správnom konaní zostávajú nedotknuté. Vzhľadom na uvedené súd žalobu zamietol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že konajúci súd pri rozhodovaní o zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu mal zohľadniť všetky aspekty zákonnosti, resp. nezákonnosti rozhodnutia, lebo v stavebnom konaní boli predložené podklady, získané v dôsledku neústavnosti zákona a už v čase, keď rozhodoval správny orgán, rozhodovalo sa o ústavnosti, resp. neústavnosti zákonných ustanovení. Podľa jeho názoru sa v čase rozhodovania správneho orgánu už rozhodovalo o predbežnej otázke a správny orgán nevyčkal na toto rozhodnutie, rýchlo rozhodol a neskôr odmietol povoliť obnovu konania. Ak by odvolací súd akceptoval rozhodnutie prvostupňového súdu, znamenalo by to, že pri rozhodovaní o obnove konania by sa na § 62 ods. 1 písm. b/ správneho poriadku neprihliadalo, čo urobil prvostupňový súd v tomto prípade.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že žalobe vyhovie a prizná navrhovateľovi náklady konania, alebo zruší prvostupňové rozhodnutie a vec vráti na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie ako nedôvodné a neopodstatnené zamietol a napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia verejného rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Sudy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Preskúvanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorý svojím rozhodnutím č. 218 z 5. septembra 2011 zamietol rozklad a potvrdil rozhodnutie č. 0934/2011-2332/z.33282 zo 7. júla 2011, ktorým ministerstvo ako príslušný orgán podľa § 3a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov v spojení s § 120 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a podľa § 63 zákona č. 71/1967 Zb. zamietlo návrh na obnovu konania, o ktorú požiadala spoločnosť VEXIKOM SR s.r.o. Žalovaný uviedol, že návrh na obnovu konania bol zamietnutý v zmysle § 62 ods. 1 správneho poriadku, pretože nie je dôvodom obnovy konania nesúlad právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia s právnym predpisom vyššej právnej sily. Zároveň uviedol, že nález ÚS SR bol vyhlásený v Zbierke zákonov dňa 26.7.2011, teda až po vydaní stavebného povolenia. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na obnovu konania bolo správne, bolo vydané podľa platných a účinných právnych predpisov, pretože nález ústavného súdu nebol účinný v dobe vydania stavebného povolenia.

Podľa § 62 ods. 1 Správneho poriadku konanie pred správnym orgánom ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania;
- b) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak;
- c) nesprávnym postupom správneho orgánu sa účastníkovi konania odňala možnosť zúčastniť sa na

konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;

d) rozhodnutie vydal vylúčený orgán (§ 9 a 13), ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;

e) rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

Podľa § 41a ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (Ďalej len „ústavný zákon“) právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov.

Podľa § 41a ods. 2 ústavného zákona orgán, ktorý je povinný uviesť právny predpis do súladu v zmysle čl. 125 ods. 3 Ústavy, je viazaný právnym názorom vysloveným v náleze Ústavného súdu.

Podľa § 41a ods. 3 ústavného zákona stratou účinnosti, prípadne platnosti právnych predpisov na základe nálezu Ústavného súdu sa neobnovuje platnosť právnych predpisov nimi zrušených; ak však išlo len o ich zmenu alebo o doplnenie, platí skorší právny predpis v znení platnom pred touto zmenou alebo doplnením.

Podľa §41b ods. 2 ústavného zákona ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

Podľa článku 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Ústavný súd rozhoduje o súlade

a) zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom,

b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi,

c) všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd,

d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy a všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy podľa čl. 71 ods. 2 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

Podľa článku 125 ods.2 Ústavy ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

Návrh na začatie konania o súlade právneho predpisu s ústavou bol podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR podaný 10.1.2008. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 11.11.2008 rozhodol, že návrh skupiny 36 poslancov NR SR prijíma na ďalšie konanie. Navrhovatelia žiadali aj pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení až do rozhodnutia vo veci samej, ktoré odôvodnili potrebou predídienia neodčiniteľným dôsledkom pri ich reálnom pôsobení. Ústavný súd tomuto návrhu navrhovateľov nevyhovel, nakoľko vzhľadom na všeobecne uznávaný princíp zdržanlivosti (judicial self-restraint) nebolo možné iba na báze predpokladu potenciálneho neústavného a nezákonného postupu orgánov aplikácie práva pozastaviť účinnosť napadnutých ustanovení.

Ústavný súd teda podľa článku 125 ods. 2 Ústavy mohol, avšak nepozastavil účinnosť napadnutého právneho predpisu a preto tento ostal až do rozhodnutia vo veci samej (do vyhlásenia nález) účinný.

Najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že pri kolízii medzi princípom zachovávanía ústavnosti na jednej strane a princípom právnej istoty na strane druhej platí prezumpcia ústavnosti právnych predpisov až do opačného rozhodnutia ústavného súdu a prezumpcia právoplatných rozhodnutí orgánov verejnej moci vychádzajúcich z prezumpcie ústavnosti.

Pokiaľ ide námietku žalobcu týkajúcu sa predbežnej otázky, k tomu Najvyšší súd uvádza, že konanie o súlade právnych predpisov je samostatným konaním a nie je možné automaticky si ho spájať s konaním o predbežnej otázke.

Najvyšší súd sa preto plne stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade nebolo možné povoliť obnovu konania, nakoľko nález ústavného súdu nie je možné považovať za novú skutočnosť, pretože nadobudol platnosť tri roky po vydaní stavebného povolenia.

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd zastal názor, že súd prvého stupňa nepochybil, keď žalobu ako nedôvodnú v zmysle § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol. Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov súdneho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže si trovy odvolacieho konania neuplatnil a v súvislosti s odvolaním žalobcu mu ani žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú (§ 151 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) .

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.